

Образложење о избору радова

Савета за спровођење Конкурса за публикавање истраживачких резултата и радова о родној равноправности

С обзиром на то да је на Конкурс за публикавање радова о родној равноправности пристигло укупно 6 радова, да је констатовано да су пријаве Сандре Иршевић и Зорице Јевремовић непотпуне, након читања преосталих радова Савет за издавачку делатност у саставу: Милица Тодоровић (председница), др Милка Ђукић (чланица) и Ксенија Милић (чланица), донео је одлуку да препоручи за објављивање следеће радове:

1. Рад Стојанке Лекић, **Знамените жене Великог Бечкерека – Петровграда – Зрењанина, од почетка 19. до половине 20. века**
2. Рад Јелене Стефановић, **Свилена кожа и пилеће срце: родни стереотипи у романима за основну школу.**

Рад Стојанке Лекић, Знамените жене Великог Бечкерека – Петровграда – Зрењанина, од почетка 19. до половине 20. века, испуњава захтеве конкурсне документације као и циљеве Конкурса Завода за равноправност полова тиме што обогаћује фонд литературе о достигнућима доприноса жена у најразличитијим областима.

Ово фундаментално истраживање о женама Великог Бечкерека-Петровграда-Зрењанина кроз тему коју обрађује повећава општи фонд чињеница и знања, дефинише нове области интересовања и сазнања, али и директно подстиче на размишљање о личном, друштвеном и сваком другом јавном доприносу.

Како успех у истраживању није само појединачни тријумф који представља индивидуалну потврду он је и заједнички напредак шире друштвене заједнице.

Стојанка Лекић, као истраживачица, у свом раду се не руководи искључиво жељом да открије све те незнате жене. Задатак који је себи поставила је свестрано сагледавање прошлости из визуре женске перспективе о настојањима оновремених жена да своје

окружење оплемене, обогате давањем и подуче несебичности, храбрости и многим врлинама, те тако исте сачувају кроз традицију и у историји.

Како се једино публикавањем открића чине јавним и подложним провери и научне и шире јавности, предлажем да овај рад буде публикован и тиме учини доступан управо ради сагледавања прошлости, учења у садашњости и тиме стицања знања за будућа деловања.

Да би истраживачки и научни рад био успешан он умногоме зависи управо, па тако и у овоме случају, од ауторке која поседује врлине попут моћи запажања, способности упоређивања, синтезе, анализе, одговорности за написано. Ово су неке од особина и оних 60 жена чије биографије чине сиже рада а чији плодносни животи су нанизани одмерено и описани једноставним речима. То јесте додата вредност јер на неубичајен, читљив и лако прегледан начин рад уступа свој садржај јавном дискурсу на даља промишљања.

Многе данашње жене носе имена ових славних преткиња и незнајући да је једна Ана, Барбара, Вукосава, Даница, Емилија, Драгиња, Елизабета, Илона, Зора, Каролина, Олга, Надежда, Софија, Ружа, Регина у времену давнашњем писала историју за будућа поколења. Утирале су пут храбро и без узмицања пред потешкоћама не очекујући ишта а дајући много, све, дајући себе.

Ово су све разлози због којих поруку коју рад Стојанке Лекић носи треба предати садашњим и будућим генерацијама жена. Она гласи: колико год да је женама тешко да се остваре и пронађу своје равноправно место у друшту, породици, јавном животу, из пијетета спрам својих преткиња не смеју заборавити да је пре сто и више година женама било далеко теже али их тај терет није спречавао да се укључе и подстичу образовни, хуманитарни рад и херојска дела.

2. Рад Јелене Стефановић, Свилена кожа и пилеће срце: родни стереотипи у романима за основну школу, испуњава захтеве конкурсне документације као и циљеве Конкурса Завода за равноправност полова афирмишући достигнућа и резултате студената/студенткиња родних студија докторског програма.

Како и сама ауторка наводи, интерсовања не само истраживачица и истраживача већ и интерсовања политичарки и ретких политичара, активисткиња и активиста и донекле и шире јавности, за родне стереотипе је и даље актуелно и присутно.

Стога управо рад Јелене Стефановић даје подробен материјал за проучавање успостављених родних стеротипа када је у питању одабир романа, који су део обавезних или препоручених, односно допунских, садржаја наставног програма за предмет Српски језик од петог до осмог разреда основне школе.

У овом раду, који представља скраћену и делимично прерађену верзију докторске дисертације *Родни стереотипи у романима лектуре другог циклуса основне школе*, одбрањену на Универзитету у Новом Саду у оквиру Асоцијације центара за интердисциплинарне и мултидисциплинарне студије и истраживања на студијском програму Родне студије, представљени су романи *Робинсон Крусо* Данијела Дефоа, *Доживљаји Тома Сојера* Марка Твена, *Хајдуци* Бранислава Нушића, *Хајдук Станко* Јанка Веселиновића, *Поп Ђира и поп Спира* Стевана Сремца и *Мали Принц* Антоана де Сент-Егзиперија.

С обзиром да је проучавање романа сложен процес ауторка је веома смело прихватила лични изазов за тему и одговорила постављеном циљу употпуности.

Успела је да усредсреди пажњу на чињеницу да се управо родни стереотипи, као продукт друштвене реалности темељно уграђују у личност детета кроз образовање у школама,

васпитање у породици и утицај шире друштвене јавности, односно окружења. Одговорну улогу носе наставници, ужа и шира породица као и друштво у целини.

Како садашњост једино добро можемо разумети уколико имамо довољно знања и сазнања о прошлости, кроз те перспективе ћемо моћи и да сагледамо ововременост и утемељимо будућност.

Потребно је истаћи да рад не представља искључиво анализу родних стеротипа у романима већ акценат ставља и на увођење одређених модела за успостављање родне перспективе у наставно проучавање романа, као и оно што чини посебно додатну вредност је оспособљавање ученика и ученица да препоручену литературу читају ван установљених оквира тумачења наметнутих кроз образовни и друштвени сиситем вредности.

Поред осталог и великог значаја који овај рад може имати, не само за стручну јавност већ, пре свега, на широко јавно мњење, препоручујем рад ауторке Јелене Стефановић за публикавање. Тиме ће ауторка успети да испуни своју улогу коју је задала а то је додатни допринос у обогаћивању промишљања на тему родних стереотипа у образовању.

**Председница
Савета за издавачку делатност Завода за равноправност полова**

Милица Тодоровић, Маст.политик.